

Norsk Tannpleierforening
Postboks 446 Sentrum, 0104 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet
Deres referanse 23/2464

11.09.2023

Hørings svar Norsk Tannpleierforening - Forslag til endringer i tannhelsetjenesteloven

Norsk Tannpleierforening (NTpF) er en profesjons- og fagforening for tannpleiere. NTpF arbeider for å ivareta tannpleierfaget samt lønns- og arbeidsvilkår for yrkesgruppen. Forebygging og helsefremmende arbeid er tannpleierens primær oppgave i tannhelsetjenesten og yrkesgruppen står i førstelinjen i og utenfor klinikk.

Norsk Tannpleierforening (NTpF) takker for muligheten til å komme med innspill til forslag om endringer i tannhelsetjenesteloven.

NTpF, i likhet med flere andre organisasjoner, har lenge etterlyst en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten i Norge. Vi støtter at regjeringen har nedsatt Tannhelseutvalget, men mener man burde avventet utvalgets rapport før man gjorde endringer i loven.

NTpF mener det allikevel er viktig at nye foreslåtte grupper lovfestes, slik at man har en forutsigbarhet på at rettigheten ikke opphører, både for pasient, tannhelsepersonell og tannhelsetjenesten.

Når dette er lovfestet, har tannhelsetjenesten en større mulighet for å organisere egen drift, til det beste for pasientene og de ansatte.

Folkehelsearbeid i fylkeskommunen

Norsk Tannpleierforening mener at tannhelsetjenesten skal fremme munnhelsen i befolkningen og sørge for nødvendig forebygging og behandling. NTpF mener at folkehelsearbeidet er viktig, og har stor nytteverdi for å øke munnehelsekompetansen både hos den enkelte og befolkningen ellers.

Forslag til endringer med lovfestede rettigheter til flere sårbare grupper i tannhelsetjenesteloven, vil bidra til at folkehelsearbeidet når fram til flere, og kan være med på å utjevne flere av de sosiale ulikhetene i helsen i dag.

Forslaget om å fjerne § 1-3 andre ledd om prioritering mellom pasientgrupper

Departementet foreslår å fjerne hele andre ledd, herunder siste setning som sier at forebyggende tiltak skal prioriteres foran behandling.

NTpF er uenige i vurderingen om å fjerne siste setning. Forebyggende tiltak må alltid prioriteres, og er en forutsetning for å gi gode helhetlige helsetjenester. Det forebyggende arbeidet er vesentlig for utjevning av sosiale helseforskjeller og har stor betydning for den enkeltes livskvalitet og er en forutsetning for god generell helse. Det forebyggende arbeidet er fundamentet i tannpleierens virke. NTpF ber derfor om at dette forslaget revurderes.

NTpF mener også at Norge har et internasjonalt ansvar i forhold til vedtatt strategiplan i WHO. I mai i 2022 vedtok WHO en global strategi for oral helse og munnhelse, og mål som skal nås innen 2030. De overordnede målene er blant annet nasjonale tiltak i medlemslandene, som fremmer munnhelsen og som reduserer sykdom og sosiale forskjeller.

Unge voksne 21-24 år

For at tannhelsetjenesten skal kunne gi tilbud til de nye lovfestede pasientgruppene, er det viktig at de har nok personell. Unge voksne på 21-24 år, har i dag god tannhelse og lite karieserfaring. NTpF er opptatt av at tannhelsetjenesten skal drive bærekraftig, og tannpleiere bør være i førstelinjen for å ivareta pasientene.

Bedret tannhelse hos barn og unge innebærer at tidsintervallene for regelmessige undersøkelser har økt og at færre har behov for tannbehandling. Tannhelsetjenesten bør fortsette å bruke tannpleiere i førstelinjetjenesten for å ivareta det regelmessige og oppsøkende tannhelsetilbudet, og henvise til tannlege ved behov.

Man bør også i fremtiden sørge for effektiv oppgavefordeling mellom tannpleiere og tannleger og dermed bedre utnyttelse av personellet kompetanse. Vi viser da til LEON-prinsippet, som er innført av WHO.

Med bakgrunn i dette, mener NTpF at det er behov for flere tannpleiere i årene som kommer.

Avledede rettigheter i nåværende tannhelselov

Tannhelsetjenesteloven fra 1983 er utdatert i forhold til øvrig helselovgivning, spesielt i forhold til helse- og omsorgstjenesteloven fra 2012. Avledede rettigheter til personer spesielt i nåværende gruppe C₂ i tannhelsetjenesteloven, medfører problemer med oppfølging av personer med rettigheter både for tannhelsetjenesten og helse- og omsorgstjenesten. Dette kunne vært unngått ved systemendring både i loven og digitale plattformer.

Kopi: Unio

Med vennlig hilsen

Ann-Elin Instebo, leder
Gry Jakhelln, fagansvarlig
Norsk Tannpleierforening